

Posebni porezi koji se u Mađarskoj naplaćuju na promet telekomunikacijskih poduzetnika i u sektoru trgovine na malo u skladu su s pravom Unije

U presudama **Vodafone Magyarország (C-75/18)** i **Tesco-Global Áruházak (C-323/18)**, objavljenima 3. ožujka 2020., Sud, okupljen u velikom vijeću, **presudio je da su posebni porezi koji se u Mađarskoj naplaćuju na promet telekomunikacijskih poduzetnika i poduzetnika koji su aktivni u sektoru trgovine na malo u skladu s načelom poslovnog nastana i Direktivom 2006/112¹ (u daljnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).** Naime, okolnost da te posebne poreze koji progresivno opterećuju promet (odnosno vrlo progresivno kad je riječ o navedenim poduzetnicima) ponajprije snose poduzetnici u vlasništvu osoba koje potječu iz drugih država članica, zbog toga što ti poduzetnici ostvaruju najveći promet na dotičnim mađarskim tržištima, **odražava gospodarsku stvarnost tih tržišta i ne čini diskriminaciju na štetu tih poduzetnika.** Sud je presudio i da se, s obzirom na to da porez koji se primjenjuje na telekomunikacijske poduzetnike ne sadržava sva bitna obilježja PDV-a, taj porez s njim ne može izjednačiti jer ne narušava funkcioniranje sustava PDV-a Unije te je, slijedom toga, u skladu s Direktivom o PDV-u.

Budući da su mu postavljena pitanja i o usklađenosti mađarskog zakonodavstva kojim se uspostavljaju ti posebni porezi s pravilima Unije u području državnih potpora, Sud je kao prvo odlučio o dopuštenosti tih pitanja². U tom pogledu Sud je podsjetio na to da porezi ne ulaze u područje primjene odredbi UFEU-a koje se odnose na državne potpore, osim ako predstavljaju način financiranja mjere potpore i tako čine njezin sastavni dio. Porez se može smatrati sastavnim dijelom mjere potpore samo ako postoji nužna namjenska veza između tog poreza i potpore utemeljene na relevantnim nacionalnim propisima. U ovom slučaju Sud je, međutim, utvrdio da se zahtjevi za izuzeće od posebnog poreza koje su društva tužitelji podnijeli mađarskim poreznim tijelima odnose na poreze opće primjene koji se uplaćuju u državni proračun a da pritom nisu posebno namijenjeni financiranju pogodnosti u korist određene kategorije poreznih obveznika. Sud je zaključio da ne postoji nikakva nužna namjenska veza između posebnih poreza koji se naplaćuju na teret tih društava tužitelja i oslobođenja koja određeni porezni obveznici uživaju, zbog čega moguća nezakonitost takvog oslobođenja s obzirom na pravo Unije ne može utjecati na zakonitost samih tih posebnih poreza. Stoga se društva tužitelji ne mogu pred nacionalnim sudovima pozivati na tu moguću nezakonitost kako bi izbjegla plaćanje navedenih poreza.

Kao drugo, Sud je ispitao čini li mađarsko zakonodavstvo kojim se uspostavljaju posebni porezi o kojima je riječ diskriminaciju koja se temelji na sjedištu društava, zabranjenu odredbama UFEU-a o slobodi poslovnog nastana. U tom pogledu Sud je prije svega utvrdio da društva majke tužiteljâ imaju sjedište u Ujedinjenoj Kraljevini i u Nizozemskoj te da, s obzirom na to da obavljaju svoje djelatnosti na mađarskom tržištu posredstvom društava kćeri, svako ograničenje koje se odnosi na

¹ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.)

² Opći sud poništio je 2019. dvije Komisijine odluke o kvalifikaciji mjerama državne potpore poljskog poreza u sektoru maloprodaje i mađarskog poreza na oglašavanje (presuda Općeg suda od 16. svibnja 2019., Poljska/Komisija (spojeni predmeti [T-836/16](#) i [T-624/17](#), priopćenje za medije [64/19](#)) i presuda Općeg suda od 27. lipnja 2019., Mađarska/Komisija ([T-20/17](#), priopćenje za medije [84/19](#))). Protiv tih presuda trenutačno su podnesene žalbe Sudu ([C-562/19 P](#) i [C-596/19 P](#)).

ta društva može utjecati na njihovu slobodu poslovnog nastana. Nakon što je podsjetio na svoju sudsku praksu o zabrani izravne i neizravne diskriminacije, Sud je utvrdio da se u ovom slučaju posebnim porezima ne uvodi nikakvo razlikovanje s obzirom na sjedište društava.

U vezi s tim Sud je, kao prvo, naglasio da – s obzirom na to da su svi poduzetnici koji posluju u Mađarskoj u dotičnim sektorima porezni obveznici predmetnog poreza i da se porezne stope koje su primjenjive na različite razrede prometa primjenjuju na sve te poduzetnike – mađarsko zakonodavstvo kojim se uvode ti porezi ne uspostavlja nikakvu izravnu diskriminaciju na štetu poduzetnika u vlasništvu (fizičkih ili pravnih) osoba iz drugih država članica.

Kao drugo, Sud je ispitao može li se (velika) progresivnost posebnih poreza smatrati izvorom izravne diskriminacije na štetu potonjih poduzetnika.

U tom pogledu Sud je utvrdio da su u poreznim razdobljima o kojima je riječ – odnosno od 1. travnja 2011. do 31. ožujka 2015. u predmetu Vodafone i od 1. ožujka 2010. do 28. veljače 2013. u predmetu Tesco – svi porezni obveznici koji ulaze samo u osnovni razred, koji se oporezuje 0 %, bili porezni obveznici u vlasništvu mađarskih osoba, dok su oni koji ulaze u najviši razred većinom bili porezni obveznici u vlasništvu osoba iz drugih država članica. Dakle, najveći dio posebnog poreza snosili su porezni obveznici koji su u vlasništvu osoba iz drugih država članica.

Međutim, Sud je podsjetio na to da su države članice slobodne uspostaviti sustav oporezivanja koji smatraju najprikladnijim i zasnovati progresivno oporezivanje na prometu jer je iznos prometa neutralan kriterij razlikovanja i relevantan je pokazatelj sposobnosti plaćanja poreznih obveznika. U vezi s tim, okolnost da najveći dio posebnih poreza o kojima je riječ snose porezni obveznici koji su u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba iz drugih država članica ne može sama po sebi biti dovoljna da bi se zaključilo da postoji diskriminacija na njihovu štetu. Naime, takva okolnost objašnjava se činjenicom da dotičnim tržištima iz ovih predmeta vladaju takvi porezni obveznici koji na njima ostvaruju najveći promet. Dakle, ta okolnost slučajan je pokazatelj suodnosa koji može postojati svaki put kad dotičnim tržištem vladaju poduzetnici iz drugih država članica ili trećih država odnosno domaći poduzetnici koji su u vlasništvu osoba iz drugih država članica ili trećih država. Osim toga, osnovni razred, koji se oporezuje 0 %, ne obuhvaća isključivo porezne obveznike u vlasništvu mađarskih osoba jer svaki poduzetnik koji posluje na dotičnom tržištu ima korist od olakšica za dio svojeg prometa koji ne prelazi najviši prag koji odgovara tom razredu. Slijedom toga, (vrlo) progresivnim stopama posebnih poreza po samoj njihovoj prirodi ne uspostavlja se diskriminacija koja se temelji na sjedištu društava između poreznih obveznika u vlasništvu mađarskih osoba i poreznih obveznika u vlasništvu osoba iz drugih država članica.

Usto je u presudi u predmetu C-75/18 Sudu postavljeno pitanje o usklađenosti uvođenja posebnog poreza na promet telekomunikacijskih poduzetnika s Direktivom o PDV-u³. U tom pogledu on je podsjetio na to da osobito valja razmotriti je li učinak spornog poreza to da ugrožava funkcioniranje zajedničkog sustava PDV-a oporezivanjem kretanja robe i usluga te utjecanjem na poslovne transakcije na način koji je usporediv s PDV-om, što je, među ostalim, slučaj s porezima koji imaju bitna obilježja PDV-a. Međutim, Sud je utvrdio da se mađarskim zakonodavstvom kojim se uspostavlja posebni porez ne propisuje ubiranje tog poreza u svakoj fazi postupka proizvodnje i distribucije ni odbitak poreza plaćenog u prethodnoj fazi tog postupka. Dakle, s obzirom na to da dotični posebni porez ne ispunjava dva od četiri bitna obilježja koja je Sud utvrdio u svojoj ranijoj sudskoj praksi, njegovo uvođenje ne protivi se Direktivi o PDV-u.

³ Članak 401.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presuda ([C-75/18](#) i [C-323/18](#)) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Balazs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106